

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych i Przeciwdziałanie Narkomanii za 2012 r.

Uchwałą NR XVIII/193/2011 RADY GMINY LUBICZ z dnia 29 listopada 2011 r. został przyjęty Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2012 r.

Zadanie 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków :

- a) *Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skierowane dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków w celu zmotywowania ich do podjęcia leczenia odwykowego*

W 2012 r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadziła 55 rozmów wspierająco - motywujących z członkami rodzin i samymi osobami uzależnionymi. Celem powyższych rozmów było zdiagnozowanie problemu w rodzinie lub u osoby, zmotywowanie do podjęcia działań zmierzających do uwolnienia się od problemu.

- b) *Działalność Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków*

W 2012 roku w Punkcie Konsultacyjnym w Lubiczu udzielono 602 porady, porównywalnie w 2011 roku udzielono 418 porad. Punkt Konsultacyjny dyżurował 10 godzin tygodniowo. Prowadził go certyfikowany specjalista terapii uzależnień.

Zgodnie z rekomendacjami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także Krajowego Biura Przeciwdziałania Narkomanii zadaniem punktu było:

1. Prowadzenie terapii motywującej dla klientów niezdecydowanych do podjęcia leczenia uzależnienia, rezygnacji ze szkodliwego wzorca picia, stosowania przemocy domowej.
2. Prowadzenie terapii podtrzymującej dla pacjentów po leczeniu podstawowym w ośrodkach, szpitalach psychiatrycznych, zakładach karnych, polegającą na pracy indywidualnej z pacjentem, oraz pracy grupowej tzw. „Treningu zachowań abstynencyjnych” .

3. Kolejnym zadaniem punktu konsultacyjnego była praca z osobami współuzależnionymi, doświadczającymi przemocy domowej. W ramach pracy odbywały się spotkania indywidualne, sesje małżeńskie.
4. W roku 2012 zrealizowano również program psychoedukacyjny dla osób cierpiących na zaburzenia depresyjne.
5. Punkt Konsultacyjny pełni również rolę informacyjną, to tu klienci zdobywali informację nt uzależnień, przemocy w rodzinie, chorób psychicznych, trudności rodzinnych, wychowawczych, możliwości leczenia, wsparcia i rozwiązania problemu.

Poza oczekiwaniami PARPA I KBPN Punkt Konsultacyjny w Lubiczu proponował swoim klientom pomoc dotyczącą wsparcia w rozwiązaniu innych problemów tj. wspieranie rozwoju osobistego, praca nad trudnościami osobistymi, mediacje rodzinne, sesje mediacyjne małżeńskie, wpieranie rozwoju zawodowego i inne.

Metodą pracy terapeutycznej był model terapii krótkoterminowej skoncentrowanej na rozwiązaniach, terapii poznawczo-behawioralnej.

Punkt Konsultacyjny współpracował z instytucjami: GOPS Lubicz, GKRPA w Lubiczu, Sąd Rejonowy w Toruniu Wydział Karny I Rodziny, Kuratorzy sądowi, PCPR, dalej placówki psychiatryczne, ośrodki leczenia uzależnień na terenie województwa kujawsko-pomorskiego min. w Świeciu, Toruniu, Radziejowie, Bydgoszczy.

W 2012 z usług Punktu Konsultacyjnego w Lubiczu skorzystało:

- 32 osób zażywających narkotyki i ich bliskich,
- 18 osób z zaburzeniami nawyków i popędów oraz zaburzeniami obsesyjno-kompulsywnych,
- 13 osób uczestniczyło w programie psychoedukacyjnym dot. zaburzeń depresyjnych,
- 76 osoby uzależnione od alkoholu, pijący ryzykownie i szkodliwie,

W 2012 roku do treningu zachowań abstynenckich dla osób uzależnionych (terapia podtrzymująca) przystąpiło 14 osób, ukończyło 9 (utrzymując roczną abstynencję).

- 33 osoby problemy rodzinne tym małżeńskie, wychowawcze, osobiste- rozwojowe, inne
- 28 osób współuzależnionych z czego 23 osoby doświadczające przemocy domowej,

(Na jedną osobę korzystającą z terapii podtrzymującej z leczenia alkoholizmu/ narkomanii poświęcano średnio 8 sesji grupowych i 5 indywidualnych.)

Wnioski do pracy na rok 2013.

1. Kontynuowanie prowadzenia terapii motywującej, podtrzymującej skierowanej do osób uzależnionych, pijących szkodliwie, pijących/ zażywających problemowo.

2. Kontynuowanie poradnictwa terapeutycznego (TSR) realizującego zadania profilaktyczne, promującego zdrowie, przeciwdziałającego przemocy domowej.
3. Realizowanie programu psychoedukacyjnego dla osób cierpiących na zaburzenia depresyjne.
4. Kontynuowanie poradnictwa w zakresie pracy z rodziną osoby uzależnionej.

c) Działalność Punktu Wsparcia dla członków rodzin osób uzależnionych i ofiar przemocy w rodzinie

W ramach tego zadania praca miała charakter indywidualnych spotkań przeprowadzanych przez terapeutę.

d) Finansowanie telefonu „Niebieska Linia” dla ofiar przemocy i osób współuzależnionych od alkoholu lub narkotyków

W chwili obecnej telefon „Niebieskiej Linii” nie jest finansowany. Planowane jest finansowanie linii w przyszłych latach

e) Dofinansowanie programów profilaktycznych realizowanych przez organizacje pozarządowe

W 2012 roku na realizację zadań publicznych związanych z realizacją zadań samorządu gminy w zakresie wspierania profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania patologiom społecznym udzielono dotacji Towarzystwu przyjaciół dzieci:

- w kwocie 4.000 zł na realizację zadania publicznego „Do widzenia LATO” w terminie od 15 sierpnia do 15 września 2012 r.
- w kwocie 20.000 zł na realizację zadania publicznego „Prowadzenie Środowiskowego Ogniska Wychowawczego w Lubiczu” w terminie od 2 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

f) Pomoc w tworzeniu grup samopomocowych

Zadanie to zostało zrealizowane, powstała grupa samopomocowa osób uzależnionych od alkoholu i innych używek. Terapeuta w bieżącej pracy wspierał uczestników terapii w tworzeniu grupy, pokazując uczestnikom zalety grupy i korzyści długofalowe w byciu w grupie samopomocowej.

g) Upowszechnianie materiałów informacyjnych o chorobie, profilaktyce alkoholowej i narkotykowej

Materiały promujące zdrowy styl życia, wolny od uzależnień upowszechniane były głównie wśród dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach świetlicowych w Grębocinie, Gronowie, Lubiczu Górnym, Grabowcu i Rogówku. Materiały propagowane były także podczas imprez o charakterze kulturalnym i sportowym organizowanych przez Urząd Gminy, organizacje pozarządowe. Materiały te pozyskiwane były odpłatnie i nieodpłatnie.

- h) Stała współpraca z Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem, kuratorami sądowymi, szkołami*

Współpraca odbywała się bardzo regularnie, dotyczyła ona problemów dotyczących wielu osób i rodzin i obejmowała szeroki zakres tematyczny. Bardzo ścisła współpraca dotyczyła w szczególności spraw związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Zadanie 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe pomocy pedagogicznej, prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- a) Szkolenie przedstawicieli grup zawodowych stykających się z problemem przemocy domowej*

Szkolenia dotyczące problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie zrealizowano dla pracowników socjalnych. Nie wiązały się one z kosztami, bowiem odbywały się w ramach projektów europejskich lub finansowane były ze środków Ośrodka Pomocy Społecznej.

- b) Edukacja publiczna*

Mieszkańcy naszej gminy informowani byli podczas licznych imprez kulturalnych, stronie internetowej Urzędu Gminy o możliwościach uzyskania pomocy specjalistycznej w celu rozwiązania istniejących problemów w rodzinie.

- c) Organizowanie spędzania wolnego czasu dla osób współuzależnionych poprzez udział w masowych zabawach bezalkoholowych, festynach, wieczorkach*

W ramach tego zadania zorganizowano wiele imprez kulturalnych z elementami profilaktyki alkoholowej dla mieszkańców naszej gminy. Organizatorem zabaw, festynów byli lokalni liderzy. Imprezy miały charakter okolicznościowy tj. np. obchody Dnia Dziecka, Dnia Matki, Choinki, Mikołajek, odbyło się wiele spotkań z pogadankami na temat problemu uzależnień itp. Należy stwierdzić, że na terenie gminy nie było miejscowości, wioski w której nie odbyłaby się impreza kulturalna. Spotkania te cieszyły

się ogromnym zainteresowaniem i jednocześnie uznaniem skierowanym pod adresem organizatorów.

Zadanie 3. Pomoc pedagogiczna, psychologiczna i terapeutyczna dla dzieci z rodzin dotkniętych lub zagrożonych problemem alkoholowym czy narkotykowym:

a) Praca zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, którego zadaniem było i jest nadal opracowywanie i koordynowanie realizacji planów pomocy dziecku i rodzinie

W 2012 roku odbyło się 15 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego. W związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie przedstawiciele instytucji wszczęli w 2012r. 37 procedur „Niebieskie Karty” wśród rodzin z terenu gminy Lubicz. Zespół Interdyscyplinarny podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, diagnozuje problem przemocy w rodzinie oraz podejmuje działania w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie. Ponadto inicjuje interwencje w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, a także rozpowszechnia informacje o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym. Zespół Interdyscyplinarny zajmuje się również działaniami na rzecz osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zespół interdyscyplinarny tworzył grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. Do składu grup roboczych powoływani byli przedstawiciele GOPS, GKRPA, Policji, oświaty oraz kuratorzy sądowi. W 2012r. powołano 25 grup roboczych.

b) Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, odpowiadających standardom wyznaczonym przez technologie profilaktyczne

Placówki oświatowe znajdujące się na terenie naszej gminy poprzez swoich specjalistów takich jak pedagodzy czy socjoterapeuci realizowali programy profilaktyczne dla swoich uczniów.

c) Tworzenie i prowadzenie świetlic środowiskowych w miejscowościach gminy Lubicz, w których dzieci i młodzież wymagają tego rodzaju wsparcia

d) Prowadzenie Świetlic Środowiskowych w Grębocinie, Gronowie, Grabowcu, Rogówku, Lubiczu Górnym, Młyńcu i Brzezinku dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, narkotykowym lub nikotynowym lub zagrożonych tymi uzależnieniami. Świetlice realizować będą program opiekuńczo-wychowawczy, a także terapeutyczny w zakresie profilaktyki alkoholowej i narkotykowej.

W 2012 roku działalność swoją prowadziły świetlice środowiskowe: w Gronowie, w Grębocinie, Lubiczu Górnym, Rogówku, Grabowcu, Młyńcu i Brzezinku. Świetlice te skupiały około 130 dzieci i młodzieży.

Zajęcia w świetlicach miały charakter ogólnorozwojowy – sportowy, artystyczny, plastyczny. Odbываły się także wycieczki plenerowe. Nadto należy wskazać, iż wszystkie świetlice były systematycznie wyposażone w drobny sprzęt. Zajęcia prowadzone były i są nadal przez osoby profesjonalnie przygotowane do pracy z dziećmi i młodzieżą czyli posiadają wykształcenie pedagogiczne, psychologiczne lub umiejętności instruktorskie

e) Prowadzenie zajęć-warsztatów terapeutycznych dla rodziców – „Szkoła dla rodziców”

Działania o charakterze edukacyjnym przeznaczone dla rodziców realizowano każdorazowo, gdy osoba zgłaszała się z problemem i sygnalizowała, że jego dziecko wchodzi w niebezpieczny świat uzależnień. Osoby wymagające pomocy w zakresie sposobów nawiązania głębszych relacji z dziećmi mogły uczestniczyć w spotkaniach prowadzonych w projekcie systemowym „Aktywni i zintegrowani w gminie Lubicz” współfinansowanym przez EFS, którego realizatorem był Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Poradnictwa indywidualnego osobom wymagającym pomocy udzielał prawnik, psycholog, psycholog dziecięcy i psychoterapeuta. Realizowane były także spotkania - sesje w ramach psychoterapii rodzinnej.

f) Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie asystencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych

Rodzice informowani byli o sposobach kształtowania dzieci przy okazji zajęć w świetlicach środowiskowych i imprez o charakterze profilaktycznym

g) Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych np. kluby dyskusyjne, gazetki itp.

Zarówno młodzież szkolna jak i młodzież uczęszczająca do świetlic środowiskowych zachęcana była do działań profilaktycznych w formie zorganizowanych grup dyskusyjnych.

h) Wspieranie rozwoju i działalności wolontariatu – warsztaty, szkolenia pogłębiające wiedzę i umiejętności z zakresu profilaktyki problemowej i promocji zdrowia.

Charakter, działanie wolontariatu i korzyści z niego płynące omawiane były w świetlicach środowiskowych o raz na zajęciach w szkołach.

i) Organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych adresowanych dla dzieci, młodzieży i ich rodziców

W ramach tego zadania odbywały się spotkania okolicznościowe takie jak: obchody Dnia Dziecka, Dnia Matki, Dnia Babci, choinki, Mikołajki, spotkania Noworoczne itp. Organizatorem tych spotkań byli każdorazowo lokalni liderzy, często ze wsparciem Urzędu Gminy w Lubiczu.

j) Wsparcie akcji żywienia dzieci w szkołach, szczególnie dzieci zagrożonych niedożywieniem na skutek alkoholizmu lub innych patologii występujących w rodzinnych domach

Akcje dożywiania dzieci z rodzin ubogich i niedożywionych min. z powodu alkoholizmu w rodzinach prowadził Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiczu. Dożywianiem objętych było 369 dzieci i młodzieży - wszystkie dzieci wymagające tego rodzaju wsparcia. Najczęściej posiłki wydawane były przez placówki oświatowe zarówno na terenie gminy Lubicz jak i w toruńskich szkołach, do których uczęszczają nasi uczniowie. W wyjątkowych sytuacjach, w szczególności gdy dzieci lub młodzież nie uczą się, pomoc udzielana była w formie zasiłku celowego na żywność, realizowana w naturze tj. w formie artykułów spożywczych. Akcję żywienia prowadziły także Świetlice Środowiskowe finansowane przez GOPS.

k) Inicjowanie, wspieranie akcji mających na celu organizację letniego wypoczynku dzieci i młodzieży poza rodzinnym środowiskiem, często skażonym uzależnieniami

W 2012 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubiczu skierowała przy pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej i sfinansowała letni wypoczynek dla 55 dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym lub nim zagrożonych.

Organizatorem letniego wypoczynku byli :

- 1) Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd Okręgowy w Toruniu. Wypoczynek nad Jeziorem Starogrodzkim w okresie od 9 lipca 2012r. do 22 lipca 2012r., za kwotę 9.350 zł zapewniony został dla 11 uczestników z gminy Lubicz.
- 2) Centrum Pielęgnacji Caritas Diecezji Toruńskiej. Wypoczynek w Zbicznie k/Brodnicy w okresie od 29 lipca 2012r. do 12 sierpnia 2012r., za kwotę 2.700 zł zapewniony został dla 6 osób z gminy Lubicz.
- 3) Oddział Wojewódzki Związku OSP RP w Toruniu. Wypoczynek w Pile Młyn w terminie od 4 lipca 2012r. do 17 lipca 2011r., za kwotę 8.820 zł zapewniony został dla 18 osób z gminy Lubicz.
- 4) Toruński Szczep ZHR „Brązowa Piątka”. Wypoczynek nad jeziorem Trzemeszno koło Męcikału w okresie od 4 lipca 2012 r. do 24 lipca 2012 r., za kwotę 2.400zł zapewniony został dla 16 osób z gminy Lubicz.
- 5) Stowarzyszenie inicjatyw społecznych „Razem Dla Przyszłości”. Wypoczynek

w Wągrowcu w okresie od 4 lipca 2012 r. do 21 lipca 2012 r., nieodpłatnie zapewniony został dla 4 osób z gminy Lubicz.

Nadto zorganizowane zostały tzw. półkolonie tj. wypoczynek w miejscu zamieszkania. Dzieci i młodzież brała udział w zajęciach sportowych, rekreacyjnych, artystycznych i plastycznych w szkołach i świetlicach na terenie gminy Lubicz.

l) Zorganizowanie gminnych obchodów „Dnia Inwalidy” jako profilaktyki zachowań ryzykownych.

„Dzień Inwalidy” zorganizowano 19 maja 2012 r. w Rogówku. Na ten cel przeznaczono kwotę 5.000 zł

Zadanie 4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej:

a) Prowadzenie działalności edukacyjnej mającej na celu zmniejszenie spożycia alkoholu

Działalność edukacyjna prowadzona była zarówno w świetlicach środowiskowych jak i w Punkcie Konsultacyjnym. Dodatkowo informacje o profilaktyce rozpowszechniane były przy okazji imprez o charakterze profilaktycznym.

b) Wszechstronne kształcenie w dziedzinie profilaktyki członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, nauczycieli, pedagogów, pracowników socjalnych, policjantów.

Przedstawiciele powyższych grup korzystali ze szkoleń prowadzonych przez wyspecjalizowane w szkoleniach profilaktycznych instytucje oraz firmy.

c) Organizacja zajęć aktywizujących bezrobotnych

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiczu realizował projekt systemowy „Aktywni i zintegrowani w gminie Lubicz” oraz „Klub Integracji Społecznej Nad Drwęcą”. Działaniami projektów w 2011 roku objętych było 57 osób nieaktywnych zawodowo.

d) Wspieranie działań podejmowanych przez lokalnych liderów

Lokalni liderzy mogli liczyć na wsparcie zarówno materialne jak i merytoryczne ze strony Urzędu Gminy w realizowaniu działań o charakterze profilaktycznym

e) Upowszechnienie materiałów informacyjnych i edukacyjnych z zakresu problematyki uzależnień

materiały edukacyjne rozpowszechniane były na imprezach o charakterze profilaktycznym, w szkołach, w świetlicach środowiskowych oraz w Punkcie Konsultacyjnym.

f) Edukacja rodziców w dziedzinie profilaktyki uzależnień

Rodzice mogli liczyć na wyczerpujące informacje dot. profilaktyki uzależnień dzieci ze strony każdego podmiotu zajmującego się tą tematyką w każdym przypadku kiedy wynikała tak potrzeba.

Zadanie 5. Ustalenie szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu i poza miejscem sprzedaży, kontrola przestrzegania zasad obrotu tymi napojami:

a) *Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydaje się z uwzględnieniem warunków zawartych w uchwale Rady Gminy w Lubiczu*

W sprawie wydawanych zezwoleń każdorazowo Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubiczu wydawała opinie na temat warunków określonych w stosownych uchwałach Rady Gminy. Gminna Komisja wydała w 2012 r. - 38 opinii w zakresie wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

b) *Postępowanie w sprawie cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych*

W 2012r. Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podjęła działania w celu wyjaśnienia okoliczności związanych ze sprzedażą napojów alkoholowych. Działania te dotyczyły pouczenia osób sprzedających alkohol o ciążyących na nich obowiązkach oraz zasadach, które ich obowiązują i których nie wolno przekraczać. Komisja nie dopatrzyła się okoliczności powodujących konieczność wnioskowania o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

c) *Kontrola podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych*

Przeprowadzono jedną kontrolę, która zakończyła się pouczeniem dla właścicieli punktów sprzedaży alkoholu.

Zadanie 6. Wspomaganie działalności stowarzyszeń, akcji i innych organizacji pozarządowych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

Wójt Gminy powierzył do realizacji zadania w zakresie profilaktyki alkoholowej i przeciwdziałania patologiom społecznym. Organizacje pozarządowe nie tylko mogły liczyć na sfinansowanie lub dofinansowanie realizowanych przez siebie zadań, ale także na wsparcie ze strony pracowników Urzędu w rozwiązywaniu problemów organizacyjnych.

Zadanie 7. Zasady wynagradzania członków GKRPA:

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych byli zgodnie z uchwałą Rady Gminy wynagradzani w formie diety w wysokości 150 złotych miesięcznie brutto.